

LR VZD Nacionālā
mērniecības centra direktors
Z. Veitne
1995. g. "12." decembrī



Latvijas republikas Valsts zemes dienesta
TEHNISKIE NOTEIKUMI
brīvu uzmērīšanas tīklu veidošanai
lauku apdzīvotās vietās

Ievērojot valsts ģeodēziskā tīkla biežības nepietiekamību lauku apvidū un zemes reformas pasākumu steidzamību, zemes īpašumu (lietojumu) robežu uzmērīšanai lauku apdzīvotās vietās kā pagaidu pasākums atļauts veidot brīvus uzmērīšanas tīklus. Jāparedz iespēja tuvākā nākotnē brīvos tīklus sasaistīt ar valsts ģeodēzisko tīklu.

Šie noteikumi satur skaidrojumus "Robežu uzmērīšanas tehniskās instrukcijas" (VZD, 1995.g.) nodaļas "Uzmērīšanas tīkls" punktam 6.2. Tehniskie jautājumi, kuri šeit nav aplūkoti, risināmi saskaņā ar minēto instrukciju.

1. Uzmērīšanas tīkls uzskatāms par brīvu, ja tas

1.1. nav saistīts ar ģeodēziskā tīkla punktiem vai

1.2. ar koordinātu piesaisti pieslēdzas tikai vienam ģeodēziskā tīkla punktam.

2. Brīvus tīklus atļauts veidot lauku apdzīvotās vietās, kurās nav vai kuru tuvumā (teodolīta gājiena pieļaujamā maksimālā garuma attālumā) nav ģeodēzisko punktu.

3. Lēmumu par brīva uzmērīšanas tīkla veidošanu pieņem VZD rajona nodaļas mērniecības biroja vadītājs, pamatojoties uz darba rajona ģeodēzisko punktu apsekošanas materiāliem un uzmērīšanas tīkla projektu. Projektu sastāda VZD mērnieks, zvērināts mērnieks vai licencēta organizācija, saskaņojot ar rajona ģeodēziskā tīkla rekonstrukcijas projektu. Ja rajona projekts vēl nav izstrādāts, apdzīvotās vietas uzmērīšanas tīkla projektu nodod izskatīšanai VZD Nacionālā mērniecības centra Tehniskajai daļai.

4. Brīvu uzmērīšanas tīklu veido visai apdzīvotai vietai vienlaikus.

5. Uzmērīšanas tīkla shēma sastāv no vienas teodolīta gājienu sistēmas, kuru veido noslēgti poligoni ar mezģļu punktiem. Ja mērīšanai lieto datorteodolītu un elektrooptisko tālmēru vai elektronisko tahimetru, tad pieļaujamie maksimālie gājienu garumi, salīdzinot ar "Robežu uzmērīšanas tehniskās instrukcijas" 3. tabulā dotajiem, var tikt palielināti, bet ne vairāk kā divas reizes.

6. Atsevišķi uzmērīšanas tīkla punkti nostiprināmi ar pastāvīgām zīmēm, lai nodrošinātu ilgstošu saglabāšanos un iespēju iekļaut tos valsts ģeodēziskajā tīklā. Ar pastāvīgām zīmēm nostiprināmi 2 punkti, ja iespējams nodrošināt to savstarpēju redzamību, vai 3 - pretējā gadījumā.

Nostiprināto punktu izvietojumam jāapmierina šādas prasības:

- punkti jāizvēlas pēc iespējas lielākā savstarpējā attālumā,

- tiem jābūt vienmērīgi izvietotiem pa visu uzmērīšanas tīklu,

- jānodrošina iespēja punktus koordinēt ar GPS metodēm, ja rajona ģeodēziskā tīkla rekonstrukcijas projektā nav paredzēts citādi,

- jābūt iespējai pieslēgties tiem ar poligonometrijas gājieni pie minimālā līnijas garuma 100 m.

7. Ar GPS metodēm nosakāmajam punktam jāatrodas atklātā vietā ar brīvu debess redzamību visos virzienos vismaz 30° augstumā virs horizonta un ne tuvāk par 50 m no augstsprieguma virszemes un pazemes elektrolīnijām.

8. Pastāvīgos punktus nostiprina ar grunts zīmēm saskaņā ar "Poligonometrijas instrukcijas" (VZD, 1995. g.) 7. pielikuma 1.A vai 1.B zīmējumu. Par pastāvīgiem punktiem var tikt uzskatīti ģeodēziskā tīkla punkti (p. 1.2. minētajā gadījumā), to orientierpunkti vai azimuta punkti un grunts reperi.

Pastāvīgi nostiprinātiem punktiem sastādāmi centru zīmējumi, ja tie atšķiras no "Poligonometrijas instrukcijā" dotajiem. Šie punkti nododami ar aktu zemes īpašnieku uzraudzībā, bet ja tādu nav, tad vietējo pašvaldību uzraudzībā.

9. Brīvus uzmērīšanas tīklus orientē pēc magnētiskā meridiāna vai valsts ģeodēziskā tīkla virziena atbilstoši punktos 1.1. vai 1.2. paredzētajiem gadījumiem.

Ja no vienīgā ģeodēziskā punkta nav novērojams neviens orientēšanās virziens, brīvo tīklu orientē pēc magnētiskā meridiāna.

10. Uzmērīšanas tīkla punktu koordinātas aprēķina vietējā koordinātu sistēmā. Vēlams, lai vietējo koordinātu vērtības būtu pozitīvas un 0...10 km robežās. Visos dokumentos, kuri satur koordinātas vai konstruēti pēc koordinātām, jābūt koordinātu sistēmas nosaukumam, apdzīvotās vietas nosaukumam, koordinātu versijas radīšanas gadam un orientējuma metodei.

Piemērs: Kurmenes 1996. g. vietējā koordinātu sistēma
Orientējums pēc magnētiskā meridiāna

11. Lauka un kamerālo darbu dokumentus apkopo apdzīvotās vietas uzmērīšanas tīkla lietā (atsevišķi no robežu uzmērīšanas lietām). Robežu uzmērīšanas lietās jābūt atsaucē uz uzmērīšanas tīkla lietu.

Uzmērīšanas tīkla lietā ir šādi dokumenti:

- izraksts no ģeodēzisko punktu koordinātu kataloga,
- ģeodēzisko punktu apsekošanas materiāli,
- mērniecības biroja vadītāja apstiprināta uzmērīšanas tīkla projekta shēma,
- uzmērīšanas tīkla izpildshēma,
- ģeodēzisko punktu koriģētie abrisi (ja tādi ir),
- uzmērīšanas tīkla punktu abrisi,
- ar pastāvīgām zīmēm nostiprināto punktu centru zīmējumi vai norāde, kur tie atrodami,
- pastāvīgo punktu nodošanas akts,
- garuma mēru etalonēšanas protokoli vai norāde, kur tie atrodami,
- leņķu un malu mērīšanas žurnāli vai lauka reģistratora atmiņas izdruka,
- magnētiskā azimuta noteikšanas materiāli (ja tādi ir),
- izmērīto lielumu saraksts,
- tīkla izlīdzināšanas materiāli vai ar datoru izpildītas izlīdzināšanas rezultāti,
- uzmērīšanas tīkla noteiktības novērtējums,

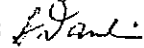
- punktu koordinātu izlīdzināto vērtību katalogs,
 - darba pieņemšanas akts ar mērniecības biroja vadītāja parakstu.
- Uzmērīšanas tīkla lieta pastāvīgi glabājas VZD nodaļā.

12. VZD rajona nodaļas mērniecības biroja vadītājs ved uzskaites žurnālu un pārskata karti par rajonā ierīkotajiem uzmērīšanas tīkliem.

Noteikumi stājas spēkā ar 1996. g. 1. janvāri.

VZD Nacionālā mērniecības centra

direktora vietnieks  J. Lazdāns

Normatīvu nodaļas vadītājs  A. Dambis